

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia.
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancaute nu se
primesc. — Manuscrisuri nu se
returnează.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas, Heinrich
Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppel-
Nachfolger; Anton Oppel, J.
Dumecor, In Budapesta: A. V.
Goldberger, Eckstein Bernat; In
București: Agence Havas, Suc-
cursale de Roumanie; In Ham-
burg: Karoly & Liebmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 6 cr. și
30 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
serie 10 cr. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta” ieșe în săptămânal.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se prenumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colector.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 80 etajul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Adăpt abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 220. Brașov, Mercuri, 4 (16) Octombrie 1895.

Nou abonament

la
GAZETA TRANSILVANIEI
Cu 1 Octombrie 1895 st. v.

S-a deschis nou abonament la
care invităm pe toți amicii și sprin-
jintorii foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:	
pe un an	12 fl.
pe șase luni	6 fl.
pe trei luni	3 fl.
Pentru România și străinătate:	
pe un an	40 franci
pe șase luni	20 „
pe trei luni	10 „

Abonarea se poate face mai ușor
prin mandate postale.

Administrațiunea
„Gazetei Transilvaniei”.

Monarchul la Agram.

De erî Majestatea Sa monar-
chul nostru petrece în capitala Croa-
ției, unde n'a mai fost de 27 de ani
încôce. Trei zile va dura această vi-
sită, care nu se face din incidentul
manevrelor, ci are o importanță deo-
sebită.

Monarchul merse la Agram, ca
să asiste la deschiderea noului tea-
tru național și a altor institute de
cultură națională croate. Tot-odată
i s'a dat vizitei Suveranului și o în-
semnătate demonstrativă politică prin
aceea, că a fost însoțit de miniștrii
ungurești și a fost salutat acolo și
de-o mulțime de deputați ai ale comi-
tatelor unghurești învecinate.

Printr'asta s'a intenționat, de-a
se manifesta pretinsa consolidare a
raporturilor de drept public între
Ungaria și Croația pe temeiul cu-
noscutului pact. Cu alte cuvinte,
avea să se arate lumii, că poporul
croat s'a împăcat definitiv cu Ma-
ghiarii și că legătura dintre Ungaria
și Croația-Slavonia este adî cât se
pöte de amicabile.

Pe lângă acesta se mai dice,
că călătoria monarchului mai avea

să încoroneze și activitatea politică
a Banului croat Khuen-Hedervary
și să fiă tot-odată expresiunea recu-
noscinței pentru stăruințele lui în-
cununate de succes. Numitului Ban
i-se atribuie adecă meritul special
de-a fi zdrobit opozițiunea croată și
de-a fi adus pe Croați la supunere
și la ascultare față cu pactul dela
1868 în înțelesul, cum a fost inter-
pretat de guvernul maghiar.

Intru cât i-a succes în adevăr
lui Khuen-Hedervary de-a pacifica
pe Croați în mod durabil, ori nu,
nu voim să cercetăm aici. Adevărul
este, că adî densusul este stăpân pe
situațiune. Banul croat se fi și fost
acela, care a propus Majestății Sale,
de-a visita Croația, ér ministrul-pre-
ședinte Banffy a trebuit să însoțescă
pe monarch, deși această călătorie
n'a fost pusă la cale de el.

Imprejurarea acesta este sem-
nificativă pentru viitorul rol, ce
pare a-i fi destinat lui Kuen-He-
dervary, care a fost de două-ori în-
sărcinat cu formarea cabinetului un-
ghuresc, dér n'a putut isbuti din
causa intrigelor lui Banffy și a so-
ților săi. După succesul de acum
se pöte întâmpla ca a treia oră to-
tuși să reușesca Banul croat, care
este persona grata la Majestatea Sa,
de-a cuceri fotoliul, pe care șede
adî baronul Banffy.

Dér se trecem la marele festi-
vități din capitala croată, unde Ma-
jestatea Sa este primit cu mare în-
sufletire, căci ori cum ar fi situa-
țiunea creată cu concursul Banului,
Croații sunt mândri pe regatul lor
și pe marele progrese culturale, ce
le-a făcut națiunea croată de 27 de
ani încôce.

Acastă mândrie națională s'a
manifestat la primirea regelui, care
la intrarea în oraș, între strigările
nesfârșite de „Zivio“, ale populați-
unii a fost salutat mai întâiu de So-
koliștii (gimnasticii) croați, cu că-
mășile roșii și mantalele cenușii, prin
aceea, că și-au tras toți săbiile și
au închinat stégurile, pe când stu-

denții universitari, îmbrăcați în cos-
tum de gală, și-au tras asemenea
săbiile.

Acesta și alte multe momente
arată avântul, ce l'a luat poporul
croat în aspirațiunile sale, cu tot
regimul de fier al actualului Ban.

Dér în mijlocul veseliei pentru
venirea monarchului s'au ivit și
unele incidente și demonstrațiuni,
cari de sigur, că n'au fost după gustul
acelora, cari vor să înfățișeze
lucrurile așa, ca și când adî Croații
ar fi încantați de protecțiunea Un-
ghariei și a guvernului ei.

Mai întâi de toate s'au vădüt in
Agram numai vre-o 2-3 stéguri
ungurești pe unele clădiri publice.
Stégul unghuresc de pe arcul de
triumf principal a fost luat jos de un
student, a fost rupt și călcat în pi-
ciore. Așa s'a întâmplat și cu nise
stéguri sêrbesci, față cu cari a is-
bucnit éráși ura specială dintre Cro-
ați și Sêrbi. Tinerimea universitară
a mai plănuit și demonstrațiuni în
stil mare în contra miniștrilor un-
ghuresci, despre cari încă n'au sosit
sciri mai detaliate.

Dacă toate aceste demonstrațiuni
sunt în adevăr fără de nici o în-
semnătate, după cum susține biroul
de presă unghuresc, va arăta vii-
torul.

Pangermanism.

Diarele germane din Austria și
Germania de un timp încôce éráși
au început a-se ocupa în colónele
lor cu planuri pangermaniste. De curéud
adecă a apărut o broșură volantă,
care pledéză pentru crearea unui
mare imperiu german, ce, se înțe-
lege, să cuprindă și țêrile austriace.
Diarele germane din Nord și Sud
au reproduș cu mare zel conținutul
acelei broșuri, și mai ales toia „Ge-
genwart“ din Berlin publică din inci-
dental acesta la loc de frunte un
articol, cu vechiul motiv, că „Patria
germană trebuie să devină mai mare!“
Dice, că Germania nu se pöte mul-

țâmi cu teritorul ei de astăzi, ci
trebuie să tindă de ași anecta — Aus-
tro-Ungaria.

Anectarea imperiului habsbur-
gic, dice numitul diar, este o con-
dițiune sine qua non pentru existența
marei puteri germane. Lucrul acesta
și-l închipesce ca förte ușor auto-
rul articolului din „Gegenwart“. El
dice, că înainte de toate trebuie înghițite
naționalitățile negermane, și atunci —
töte se vor isprăvi de sine. Étä cum
își imaginéză șovinistul neamț trans-
fusiunea acesta:

După cum ne putem convinge din is-
toria lumii, dezvoltarea culturală merge în-
tr'acolo, ca popórele mai mici să fiă înghițite
pe încetul de cele mai mari, și mai ales de
popórele mari culte.....

Fiă-care dintre popórele mai mici e
couscui despre aceea, că el e destinat pei-
rei, séu mai bine trecerei într'un alt po-
popor mai mare. Imprejurarea acesta face,
ca mândria națională să se ridice încă
odată și să isbucnescă, ea sémână însă cu
flacăra ce se stinge.

Este imposibil, ca popórele mici să
pöta vecinic resista preponderanței de 70
milióne Germani și 60 milióne Ruși. Este
comic, de-a crede, că 6 1/2 milióne de Ma-
ghiaři séu 5 1/4 milióne Cehi și Moravo-
Slavi să înghită 70 milióne Germani. Pe
lângă acesta amintitele popóre sunt așa de
încleștate de teritórele germane, încât
mântuirea lor e imposibilă.

Abstragéud dela numărul mic ce-l
represintă popórele mai mici, acestea și în
cultură sunt atât de îndérat rămase, încât,
cumpănind ele avantajele și desavantajele
trebuie să înțelegă, ce câștig mare ar
fi pentru ele, a puté fi membri egali în-
dreptății ai unui mare popor cult. Chiar
și acea cultură, pe care o posed aminti-
tele poporașe, au de a-o mulțâmi în cea
mai mare parte Germanilor...

Și astfel continuă tot pe această
córdă șovinistul diar german, dis-
consideréud în mod uimitor töte
drepturile popórelor mai mici. Se
vede, că pe încetul și Nemții vor în-
cepe a lucra după calapodul ma-
ghiar. Au avut Germanii tot-déuna
tendințe de anectare și asimilare,

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Codul penal rusesc.

(Din Rusia celor doi Alexandri din urmă.)
(Urmare).

Prima înconștințare despre tragedia
din Iakutsk am primit'o în véra trecută
prin o epistolă privată din Siberia. De-
atunci am căpétat opt comunicări deosebite,
scrise independent unele de altele, despre
întréga întâmplare; pe lângă acestea co-
pille de pe actele oficióse, cari se refer la
astă afacere, planurile casei și a curții,
unde s'au întâmplat măcelărirea, numele
tuturor funcționarilor și esilaților, teostul
întreg al sentinței judecătoreii marțiale,
care a condamnat pe cei rémași în viéta,
ultimile epistole ale celor trei bărbați, cari
au fost spândurați, și töte aménunțele, ce
sunt de lipsă pentru deplina înțelegere a
împrejurărilor. Aceste comunicări ar umplé
tomuri; ele m'au venit, precum am amintit,
dela 8 persóne deosebite, cari nu sunt
töte esilate, și din cele mai deosebite părți

ale imperiului rusesc. Cu unii dintre scri-
tóri sunt cunoscut în persónă și-i sciu ca
bărbați de onóre și vrednicii de credință.

Comunicatele oficióse ale coresponden-
tului „Tribunei de New York“ vré să
discrediteșe comunicările făcute de „Times“
prin aceea, că le ascrie înainte de töte
scriitorului rus Stepniak, înegrind cu
acastă ocașiune caracterul acestuia. Acesta
este un metod de luptă caracteristic ru-
sesc; să ponegresc pe dușman, sé-l de-
olarî ucigaș, acesta e cel mai înalt concept
de strategiă al birocrăției rusesce. Nu aflu
de lipsă a apăra pe Stepniak, nici nu sciu
în ce legătură stă cu „Times“, dér comu-
nicările acestei foi sunt adevérate.

Funcționarii rusesce din Petersburg
susțin, după cum dice corespondentul din
„Tribuna“, că această tragedie siberiană a
fost indirect rezultatul descoperirii unei ti-
pogrăfii „nihiliste“ în Iakutsk, despozerire
făcută de căpitanul Rusinoff. Asta nu este
adevărât. Generalul — nu căpitanul —
Rusinoff călători înainte cu vr'o doi ani
prin Siberia, după cum se dice, pentru

de-a observa viéta esilaților. Dér el s'a re-
întors încă de demult, și nici n'a fost în
Iakutsk. Cele mai însemnate fapte ale lui
au fost suprimarea gazetei liberale din
Tomsk „Gazeta sibirică“, pentru-că le da
ocupațiune esilaților politici și pentru-că a
publicat un nerolog despre unii din ei; și
a doua nimicirea tuturor inscripțiilor de
pe pietrile dela mormintele réposăților esi-
lați politici din Tomsk. Intre inscripțiile
nimicite sub supra-veghiarea lui personală
au fost, între altele și următoarele: A... B...
a réposat în singurătatea temniței din
Tomsk în... 188..“, și „B... C... a réposat
în Tomsk la... 188... în etate de... ani“. Aici
au fost adause vorbele lui Christos:
„Dragoste mai mare nu are nimeni ca
omul care-și jertfesce viéta pentru prietini“. Cuvintele
acestea a fost nimicite.

Presupun, că un oficer, care e capa-
bil să persecute contrari politici până din-
colo de mormânt și să stêrgă cuvintele lui
Christos de pe crucea monumentului lor, e
în stare să descopere o tipografia „nihilis-
tă“, chiar și într'un loc, unde ea n'ar

esista. Dacă ar fi aflat'o, pentru-ce n'a
confiscat'o, atunci, când a fost în Siberia?
Au trecut doi ani, de când am cetit câte
ceva în foi siberiane despre visita lui.

La unul, care cunosce ca și mine
orașul Iakutsk, trebuie să-i apară povestea
cu tipografia „nihilistă“ dela prima audire
de neadevărâtă. În Rusia nu cresc pressele
pe cel dintâi arbor. Guvernul le consideră
mai periculóse ca dinamita, și chiar și în
cele mai mari orașe, ca Petersburg și
Moskva, pot fi ascunse numai cu cele mai
mari greutăți și pe lângă cele mai grozave
primejdii. Cum s'ar puté déră, ca o mână
de esilați politici, cari stau sub cea mai
aspră controlă polițienescă, cari nu posed
mai de loc bani, să aducă o mașină de ti-
par într'un oraș așa de îndepărtat, cum e
Iakutsk? Aici nu există nici o gazetă și,
precum m'ă e cunoscut, nu există în o
împrejurime de o miă de miluri. Și apoi
ca să considerăm totul, ce folos ar avé
esilații aici de o presă, chiar dacă s'ar în-
témpla minunea minunilor, ca sé-și pöta
câștiga una? Iakutsk e numai un orașel cu

însă nici-odată nu s'a manifestat atât de tare ca acum pofta lor de a înghiți popore.

România agricolă.

IV. Cauzele stărei desolate de astăzi.

(Urmare).

De aceea nu putem, decât să aprobăm pe deplin procedura d-lui ministru Carp, ca pretutindenea din moșiile statului $\frac{1}{4}$ să se vândă în loturi mari de câte 10 și 25 hecta și cu înființarea de majorate sau minorate pentru a forma prin sate o clasă de țărani fruntași, independenți de proprietate și de fluctuațiile politice militante, din care să se recruteze pe viitor preoții, învățătorii, primarii, notarii de prin comune etc. Că va aduce o schimbare esențială spre bine, aceea este sigur, dar cine poate afirma, că ea va curma răul? — Și oare ea nu ar fi necesară și pentru celelalte comune de asemenea? În orice caz, ea trebuia făcută de mult, și omiterea a fost o greșelă.

Apoi o altă greșelă politică și economică a fost de a introduce și permite luarea de moșii mari în arenda și exploatare la tot felul de omeni, fără de nici o pregătire serioasă prealabilă, nici cu cunoștințe și experiențe de specialitate și fără de a lua vre-o măsură în interesul solului și al locuitorilor. Cu deosebire a fost o greșelă a permite la omenii srei de țără, să ia în arenda moșii de mii de pogone și domenii de ale statului chiar, și să concentreze 10—15—20 până la 30 moșii mari de multe mii și deci de mii de pogone în mâna lor, fără ca să facă cea mai mică îmbunătățire pe ele, și să contribuie cu ceva la cultura și progresul economic al țării, ceea-ce încă a trebuit să se dea cu timpul rezultatele funeste.

Grație lor arăndașii în lupta de existență au devenit superiori proprietarilor și țeranilor, și i-au putut codi din ce în ce mai mult până la nimicire.

Lor este de a-se mulțumi, decât tăria și puterea agriculturii noastre, nu consistă și se rașimă. Adă nici în proprietarii de moșii mari și nici în țărani, ci în arăndași; nu în omenii cu o pregătire specială, sau cari din moși și strămoși s'au ocupat și indeletnicit cu agricultura, ci din declarații și transfugii tuturor ocupațiilor omenesci. Nu este deci mirare, decât agricultura noastră, ca sistem

de cultură și intensitate, nu a făcut nici un pas înainte, ci a rămas tot cea veche, și țeranul tot în miseria de mai înainte.

Lor este de a-se atribui, decât știința și cultura cu totă înmulțirea școlilor în țără, n'a putut prinde încă rădăcină în popor și la țără — căci omenilor de afaceri, nu le trebuie cultura și știință, și cei cu știință sunt desconsiderați, fiind-că nu au parale.

Știința și cultura au rămas isolate de partea practică a vieții și ocupației Românului. Intrăga noastră economie consistă în principiul, că solul trebuie să producă în continuu fără restituție; boul din jug care muncesce ziua întregă și țeranul, care de primăvara până ce dă zăpada, muncesce până i vin stele verzi înaintea ochilor, este neproductiv, și deci și merită soarta, ca să se hrănescă cu știr, lobodă și alte buruieni, și numai arăndașul improvisat din cârciumar, maslinar și bragaș, este om productiv. Aceste păreri bizare le poți auzi la noi foarte des, și dela omeni, cari trec de omeni de oarecare serioșitate.

Prima față a fost scoterea proprietarilor mari din moșii, și înlocuirea lor prin arăndași dimpreună cu anihilarea țeranilor, și acum a doua este formarea de companii de arăndași, și concentrarea arăndeii moșiiilor în mâinile câtor-va persoane fericite. Vestitele societăți de publicanți ai Romei, cari au răpus pe integra și sdravăna țărănime a Italiei, și în urmă agricultura și bunăstarea ei și cu cari nimeni nu mai putea lupta și susține concurența, sunt în deplină concentrare și formațiune și la noi. Rar vei întâlni la noi un arăndaș, care să aibă și să caute numai o singură moșie, ci de obicei 3—4—5—6—10—20 în diverse plăși și județe ale țării, și fără care de câte-va mii de pogone întindere. Unde o să ajungem cu ea, timpul va decide. Semnele însă nu sunt bune. „Iam vestigia terrent“.

Faptele arătate aci și consecințele lor fatale epuse în conexiunea lor logică și naturală, nu că ar fi rămas străine, ori necunoscute, bărbatilor de stat, sau proprietarilor. Nu, ci le cunosc foarte bine, le tolereză însă, din cauză de oportunitate, și merg și dâșii cu curentul, neavând ce face, sau neavând tăria de a-se opune curentului.

(Va urma.)

„Noua Ordine.“

Sub acest titlu înregistră foile ungurești aprupe în fiă-care și multe de neajunsuri, ce se ivesc în diferitele părți ale țării în urma introducerii noilor reforme politice-bisericești. Astfel „Bud. Hir.“ înșiră următoarele:

În Budapesta localurile conducătorilor de matricule sunt prea mici, trebuie mărite, er personalul e insuficient, așa că bolnăviindu-se vre-unul dintre funcționari, lucrurile ar trebui să stea baltă. Trebuie, deci, să se edifice locul mai mare, er personalul să se înmulțescă, — lucru, ce va costa nouă sume de bani.

În comuna Jozsa, preotul reformat Beör János încă a doua și după introducerea noilor reforme a săvârșit o cununia la biserică, cu desconsiderarea conducătorului de matricule. Contra preotului „negligent“ s'a pornit acum „aspră cercetare.“

Primarul comunei Glogoveș din comitatul Aradului, n'a vrut odată cu capul să afișeze pe casa comună „tabla neagră“, pe care se fac vestirile etc. Din motivul acesta fū suspendat și tras în cercetare.

Locuitorii comunei Iadk din comitatul Vas au împoșcat cu noroiu și cu gunoiu „tabla neagră“, ce era acățată dinaintea casei notariale pe un stâlp. Notarul, voinde să scape tabla, fū luat de gât și scurturat

(Va urma.)

binșor. Ordinea abia s'a putut restabili prin întervenirea fișpanului, a inspectorului de matricule și a câtor-va gendarmii.

În comuna Dör, comitatul Șopronului oficial matricular e într'o casă privată a locuitorului Pénczes Mihály. Fiul acestuia nu se putea împăca nici de cum cu „tabla neagră“ și a sărit cu săcurea asupra celor ce voiau să o afișeze pe pârte. În fine a intervenit fișgăbirul, cu asistență de gendarmii și astfel i-a succedat a afișa tabla, dar nu mult după aceea s'au pomenit, oă tabla e făcută țandări și aruncată pe câmp.

Acestea sunt semne, cari aprobază în de-ajuns nemulțumirea, cu care sunt întâmpinate nouele reforme chiar din partea Maghiarilor.

SCRIRILE ȚILEI.

3 (15) Octomvrie.

Dela curtea română. M. S. Regele Carol a primit în audiență la orele 10, pe d. general G. Mann, președintele Camerei, er la orele 10.40 pe d. G. Gr. Cantacuzino președintele Senatului. — Altețele Lor Regale printul Ferdinand și princesa Maria au plecat er din Sinaia, cu un tren special, la Slănicul din Prahova, unde au sosit la orele 1.50. Aici AA. LL. au vizitat salinele, care erau iluminate cu electricitate. Coborirea în saline s'a făcut pentru prima oară cu noul ascensor poleit cu aur.

—o—

Șovinism maghiar. Cât de departe merg Maghiarii cu șovinismul lor se poate vedea din următoarele: Cum se știe, administrațiunea liniilor ferate din Croația se află în mâinile funcționarilor maghiari. Din incidentul vizitei monarhului în Agram direcțiunea căilor ferate din Croația a dispus să se aducă din Ungaria trei vagoane de țărână, pentru ca Majestatea Sa, ca rege al Ungariei, la intrarea sa în Agram, să pășească pe pământ maghiar.

—o—

Victima flacărilor. Din Tohanul vechiu ni se scrie cu data de 14 Octomvrie n.: Duminecă noaptea spre Lună a isbuonit un foc mare în șura cârciumarului de aici Ión Grozea. În șură durmeau doi îmblățitori cu numele Iacob Finiș și Iacob Stăniloi vâdute de 66 ani, ambii dileri din Vlădeni; dintre aceștia, cel din urmă a căzut victimă focului arșind cu totul încât, nu i se mai cunoșce figura de om. Șura n'a fost asigurată, arșind până la pământ dimpreună cu rechisitele economice și bucatele din ea; paguba se urcă la 1000 fl. Causa incendiului încă nu s'a constatat.

—o—

Mărte în fântână. Într'o comună cu numele Gyenes-Diás din comitatul Zala s'a întâmpat următoarea nenorocire: Zidarul Giber János voia să-și curățe fântâna, care era cam de 15 stânjini de adundă. Mai întâiu se apucară să scotă apa. Când nu mai era decât pe fund, gălăta nu se mai umplea, ci sta de-asupra. Zidarul Giber puse pe fiul său, un băiat cam de 16 ani, să se lase în fântână. Acesta pe la jumătatea fântânei cădă din gălăta. Cei de-asupra aușiră șgomotul produs prin căderea lui, și tatăl se puse acum el însuși în gălăta ca să scotă pe fiu-său. El cădă însă de-așemenea în fântână, și se înecă. Lucrătorii, cari steteau în jurul locului de pacoste, mai târziu au tras afară cu cârlige de fier pe cei doi înecați.

—o—

Teatru de papagai. Duminecă după ameză la 4 ore se va da în sala cea mare a otelului central Nr. I o reprezentațiune cu papagai și cacadu dresați. Aceste paseri dovedesc o docilitate estra-ordinară și dovedesc o inteligență admirabilă. Cu deosebire sunt hăzlii în rolul lor de comici papagaii pitici numiți Inseparabile, cari asemenea debutază ca artiști. Acest teatru de papagai a debutat cu mult succes în mai multe orașe din Austria și din Ungaria, er mai în urmă în orașul Clușiu din Transilvania. Atragem atențiunea publicului brașoven, în deosebi a celor cari vor să procure copiilor o distracțiune plăcută, asupra

reprezentațiunei de Duminecă. Detailul vor conține afișurile.

—o—

Din Pureăreni am publicat er o corespondență, despre care ni-se spune, că n'ar conține icona fidelă a stării lucrului. Pentru lămurirea adevărului așteptăm deci, ca și partida contrară se-și arete vederile în această cestiune.

Din congregațiunea comitatului Caraș-Severin.

Am amintit, că în 11 Octomvrie s'a ținut adunarea de toamnă a comitatului Caraș-Severin. Au luat parte la adunare 120—130 membri, între cari vre o 30 Români. Dintr'uu raport al „Dreptății“ privitor la decurgerea acestei adunări eștragem următoarele:

Îndată după deschiderea adunării, membrul Coriolan Brediceanu adresă viceșpanului o interpelațiune în limba română de următorul cuprins.

Prin legea privitoare la matricule, statul n'a voit nici de cum să ia părinților dreptul firesc, ce-l au cu privire la fiul lor, de a-i numi cu numele, care lor le place. Dreptul acesta e așa de natural, încât nici nu se poate lua dela părinți. Cu toate acestea se aud plângeri de toate părțile, că funcționarul civil nu scrie în matricula de stat numele, ce i s'a dat copilului în bottez și care s'a introdus în matricola bisericească, ci în loc de Ioan îl scrie „János“, în loc de Nicolae — „Miklos“ etc. De aici pot să se nască multe de încurcături. Vorbitorul întrebă deci, decât viceșpanul a dat instrucțiune conducătorilor de matricule, ca să procedă astfel și decât da, ce-și motivează procederea?

Viceșpanul Litschek Béla a răspuns numai decât, că el n'a dat nici o instrucțiune. Purtătorii de matricule sunt funcționarii de stat, ei își primesc instrucțiunile dela ministru și noi, dice viceșpanul, n'am avut, decât să le predăm ceea-ce li-s'a trimis de sus. Legea prescrie, ce e drept, ca matriculele să se pörte în „limba statului“, dar eu, având în vedere motivele aduse de membrul Brediceanu, voiu face întrebare la ministru și voiu proceda după îndrumările, ce voiu primi.

Brediceanu (unguresce): ia la cunoștință răspunsul, dar rögă pe viceșpan, ca în reprezentațiunea sa cătră guvern să ceară, ca cel puțin să se pună ambele nume în matriculă, și românesce și unguresce în parantese.

Dr. Ștef. Petrovič întrebă românesce, decât are viceșpanul cunoștință, că în comuna Poiana de lângă Caransebeș a grasat mai bine de o lună o bôlă lipicioasă între copii, fără ca vre-un medic de cerc să fi cercetat comuna? Viceșpanul răspunde, că n'are cunoștință, dar va lua informațiunii și va dispune cercetare disciplinară.

La cererea de a se vota 1177 fl. pentru sprijinirea a 28 industriași din comitat, ca aceștia să-și pötă espune produsele la *espoșiția milenară*, luă cuvântul dl. C. Brediceanu, care dice: Poporațiunea comitatului, în cea mai mare parte Români, nu pöte fi îngrenată cu nouă dări, pentru ca anumiți domni să mergă la *espoșiția*. Noi Români n'avem ce căuta la mileniu. Ori că mileniu e o serbare de stat, ori-că e serbare specială maghiară. În cazul prim ar trebui să jubilăm și noi ca cetățeni ai patriei. În actuala constelațiune politică însă, considerând cum suntem tratați din partea statului, noi nici o cetățeni n'am puté lua parte. Ca Români însă, ca popor român recunoscut, nici n'am fost invitați. Noi putem fi și conserbatori, și ospeti. Conserbatori nu suntem, er deci suntem ospeti, noi n'avem să contribuim la serbare, ci cei ce o arangiază. Ungurii să dea și suma d'o mii și câți-va florini, nu o störcă dela bietul țeran român creștăresce. Eu, decât ași fi Ungur, mi-ar fi rușine să fac astfel.

Viceșpanul Litschek dice, că mileniu e o serbare de stat, ce se face în amintirea fundării acestui stat, deci toți cetățeni pot lua parte la mileniu.

Dr. St. Petrovici: negă, că milenul ar fi serbare de stat, el este aniversarea venirii rasei maghiare în locurile, cari astăzi se numesc „Ungaria“. Să nu se ceară dela noi să jubilăm împreună cu Maghiarii, cari au venit acum 1000 de ani, „căci noi n'am venit atunci, noi am fost aici atunci. Dacă D-vostre vreți jubileu, faceți-l singuri. Când noi vom serba milenul nostru după, peste vre-o 200 de ani, atunci noi înși-ne îl vom face și nu vom cere ajutorul D-vostre.

Pusă cestiunea la vot, se primesc cu 84 voturi contra 13. Cu Ungurii au votat și 13 Români, mai ales funcționarii, între cari și dl **Antonescu**, care făcuse dizele trecente darul de 1000 fl. pentru reuniunea învățătorilor dela Caransebeș. Contra Românilor a votat și protopopul **A. Grecu** din Silha, fiindcă, după cum se dice, aspiră la canonicat în Lugoj!

La întrebarea membrului **Brediceanu**, dacă puterile didactice, ce se vor aplica la noua școală de agronomie, care se va deschide în Lugoj la 1 Noiembrie c., au omosința limbii române, vice-spanul răspunde, că va fi cu îngrijire, ca să se scie românește. Aduge însă, că „statul nu poate face, decât școlă de stat cu limba de propunere maghiară, dăr se ține seama, ca un învățător profesional român să propună elevilor și să-o învețe și ungurește și românește.“

La punctul privitor la școlile de pomărit s'a primit propunerea membrului **Brediceanu**, ca statutele să se traducă și în limba română și să se împartă primăriilor de prin comune.

Cererea președintelui dela scaunul orfanal **St. Antonescu**. de-a i-se socoti anii petrecuți ca deputat dietal în anii de serviciu a fost recomandată pentru primire de referentul **Dr. Pahome Avramescu**, în considerarea „meritelor sale patriotice“. Dl **Brediceanu** însă o combătă cu hotărâre, pentru-că, dize d-sa, petentele în tota viața se s'a ținut de acel partid al stăpânirii, care a fost contrar partidului național român, de care m'am ținut și me țin. Până a fost în dietă, — dice mai departe **Brediceanu**, — n'a lucrat nimic, decât că a servit ca mijloc pentru de-a scoate din parlament pe cei mai valoroși luptători ai partidului național român. În fine cererea lui **Antonescu** a fost primită.

E trist, că din vre-o 200 de membri români abia au luat parte la congregațiune vre-o 30, dăr și acestia la vot erau împărțiți în două partide contrare.

Raportorul „Dreptății“ observă, că congregațiunea acasta a decurs în mod mai leal față de Români, ca ori când altădată. S'au vedut programe tipărite românește, referările s'au făcut în limba română, membrii români au vorbit românește etc.

Dela Năsăud

Ni-se trimite următoarea întîmpinare:

Năsăud, 10 Oct. n. 1895.

Onorată Redacțiune! În n-rul 201 al ziarului: „Gazeta Transilvaniei“ a apărut o corespondență de pe „Valea Someșului“, în carea sub numele anonim de: „mai mulți vechi grănițeri“ se pune gimnasiul din Năsăud și respective conducerea acestuia într-o lumină foarte nefavorită. Ca on. public cetitor să se potă convinge întru cât corăspund adevărului cele susținute în acea corespondență, ne ținem datorii în următoarele a pune în vederea onoratului public datele de lipsă și a adăuga și unele lămuriri.

Și acasta o facem numai în interesul adevărului și spre orientarea on. public, nu însă cu gândul de a intra în polemă cu acei anonimi „vechi grănițeri“. Rugăm deci, ca On. Redacțiune să binevoască a ne da locul convenit în n-rul cel mai apropiat al ziarului „Gazeta Transilvaniei“.

Corespondența anonimă culminează în încercarea de a susține, că, de când dl **Ion Ciocan** stă în fruntea afacerilor din acest ținut, întâmpini: „regres și numai regres pe toate terenele.“

Este acasta o afirmare nu numai prea riscată, dăr și nedovedită. Ea atribue adevărat în mod greșit omnipotență unui singur om, eră pe cel-laltă omenii din acest ținut și între ei și pe anonimi: „mai mulți vechi grănițeri“ îi consideră întru nimica, ca pe nisce omeni, cari nu și-ar fi priceput și nu și-ar pricepe chiamarea, nu și-ar fi știut, ori nu ar fi voit, ori dără chiar ar fi fost dispensați a-și împlini datorințele, după ce toate terenele de activitate și aici, ca și în alte părți, deschise sunt tururor.

Spre mângâiere însă acastă afirmare nu este adevărată. Cu fapte am pută dovedi contrarul, cum că adevărat: de și sub împrejurări foarte grele și excepționale chiar, totuși și în acest timp s'au făcut multe lucruri bune și vrednice în acest ținut, firesc nu numai prin **Ion Ciocan**, căci un om singur mai ales în afaceri publice anevoiă potă face ceva, ci prin el și în conlucrare cu toți cei ce au căutat să-și împlinescă datorințele, fără de a-și face reclame prin gazete pentru succesele obținute. Nu este însă timpul și nici locul potrivit a ne estinde asupra acestora, dăr va veni, credem noi, și acel timp, și se va afla și locul, când și unde se vor pută convinge toți cei chiamați, că adevăr noi grăim, er cei, ce de o sumă de ani, fără scrupul de conștientitate și fără controla convenită din partea organelor de publicitate, inundă publicul cu iscodiri tendențioase atât față de singuraticii membrii ai acestui colegiu profesoral, cât și chiar față de acest gimnasiu, fi-vor desvliți și trebui-vor să se rușineze în fața adevărului, ce susținem.

Rămâne dără să ne ocupăm acum cu partea specifică a corespondenței de sub întrebare, căci aici se încercă și un fel de dovedire.

Anonimii: „mai mulți vechi grănițeri“ pentru a dovedi regres la gimnasiu, recurg la afirmarea: „De când **Ioan Ciocan** a ajuns director al gimnasiului năsăudean, acest institut, odinioară falnic și măret, acum decade din an în an în toate privințele.“

Drept basă și motivare la acastă afirmare a lor, anonimii „mai mulți vechi grănițeri“ nu pot produce alt-ceva decât o a doua afirmare, aceea: „că de un timp încoco părinții încep a nu-și mai aduce fii lor la gimnasiul nostru în număr atât de mare, ca mai înainte“. Și acastă a doua afirmare încercă cu o tendență nu chiar cinstită a o forța din împrejurarea, că: „în anul școlastic trecut au fost înscriși la gimnasiul din Năsăud 274 școlari, până când în anul curent sunt înscriși numai 236.“

Și de aici se face concluziunea, că „decă acasta va merge tot așa, vom ajunge, ca în decursul câtor-va ani să vedem gimnasiul nostru gol“. „Și cauza la toate aceste rele este singură și singură numai conducerea lui **Ciocan!**“

Atăta este totul, ce anonimii: „mai mulți vechi grănițeri“ pot scoate la ivelă și compune într'un raționament fals, ca să potă alarma lumea despre pretinsa decădintă a gimnasiului „din an în an în toate privințele“. Căci, după firul logic, etă ce se susține în acea corespondență anonimă: în anul școlastic curent s'au înscriși la acest gimnasiu școlari mai puțin, decât în anul trecut 1894/5, de aceea gimnasiul din Năsăud „acum decade din an în an în toate privințele“; de aceea „de un timp încoco părinții încep a nu-și mai aduce fii lor la gimnasiul nostru în număr atât de mare, ca mai înainte“. „Și decă acasta va merge tot așa, vom ajunge să vedem gimnasiul nostru gol“. Și toate acestea rele singur numai din cauza „conducerei lui **Ciocan!**“

O confuziune prea mare de idei trebuie să fiă în capul acelor anonimi „vechi grănițeri“, ori de-o ură personală prea orbă trebuie să fiă ei conduși față de directorul **Ciocan** și față de corpul profesoral, când iau întru nimic a-se vâri pe ascuns și a profana cu astfel de afirmări nemotivate însuși acest sanctuar de cultură — gimnasiul. Căci nu putem găsi altă explicație pentru o așa de puțină conștientitate față de înfărmarea publicului despre adevăr.

Să căutăm acum mai de-aprope și să lămurim de-amănuntul cele două afirmări ale anonimilor „vechi grănițeri“, ca să se vadă, cât credemnt se potă da acelora din partea on. public.

1) „De un timp încoco“, susțin d-lor, „părinții încep a nu-și mai aduce fii lor la gimnasiul nostru în număr atât de mare, ca mai înainte, numărul școlarilor decă scade, ceea ce este o aparițiune stranie și dureroasă.“

În fața acestei afirmări, constatăm, că ea este cu totul lipsită de adevăr, și după cum se potă convinge ori și cine din conspectul statistic, ce-l dăm mai la vale, lucrul stă dinpotrivă, și adevărul e, că de un timp încoco mai mulți părinți încep a-și aduce fii lor la gimnasiul nostru, decât mai înainte. Numărul școlarilor decă nu scade, ci crește din an în an și în ciuda anonimilor „vechi grănițeri“, acesta crește chiar în timpul din urmă și sub conducerea directorului **Ciocan**.

(Va urma).

Cestiunea Madagascarului.

Întreaga opiniune publică a Franței salută cu mare bucurie finitul expediției din Madagascar, și diarele de toate nuansele se exprimă în modul cel mai entusiast asupra acestui mare și nou succes al Franței.

Nu mai față cu o întrebare observă diarele franceze păreri diferite, și adevărat e vorba, ore se se institue un protectorat, sau se se anecteze insula. Protectoratul are cei mai mulți aderenți. Ast-fel „*Débats*“, „*Soleil*“, „*Gaulois*“, „*Figaro*“, „*Société*“ și „*Eclair*“ vorbesc pentru protectorat, până când „*Autorité*“ și „*Echo de Paris*“ pledază pentru anectare.

Diarele radicale și socialiste sunt de părere că cestiunea Madagascarului, înainte de constatarea persónelor responsabile pentru greșelile făcute, nu se potă rezolva. „*Rappel*“ accentuează, că urzitorii erorilor comise în decursul amintitei expediții trebuie eruși și pedepsiți cu totă strictetă. Tot așa pretinde și „*Petit République*“ cercetări și pedepsirea funcționarilor responsabili; și totodată cere să se constate, că ore în ce mod ar pută avé Franța mai mare câștig din teritorul ocupat: prin anectare sau prin protectorat? „*Matin*“ asigură, că în convenția de pace s'a statorit un protectorat strict asupra Madagascarului, asupra Hovasilor, precum și asupra celorlalte semintii locuitoare pe insulă.

O parte din trupele expediției franceze vor rămâne în Tananarivo, er cealaltă se va întorče acasă în Franța.

Sciri telegrafice.

Agram, 15 Octomvre. Monarchul răspune deputațiunii comitatelor croate următoarele: Pactul basat pe principiul comunității de stat a tuturor țerilor coronei sante ungare, oferă teren destul pentru păstrarea și promovarea intereselor naționale croate; și cu cât veți prețui mai tare acasta comunitate, cu atât veți promova mai mult interesele d-vostre proprii, prin cultivarea credincioasă a acestei comunități.

După amedi urmă aședarea ultimei petre la noua clădire a teatrului, a școlii reale și a conservatorului. S'era se dădă o reprezentațiă teatrală festivă și orașul fu iluminat. Monarchul a fost primit în toate părțile cu entusiasm. Majest. Sa acordă teatrului o subvențiă anuală de 10.000 fl.

Demonstrațiunilor de eră nu li-se dă nici-o însemnătate.

Berlin, 15 Octomvre. Ministrul de externe rusesc, prințul **Lobanoff** și-a prolongit timpul de petrecere aci. Faptului acestuia i-se dă o mare însemnătate și se crede, că se s'evărșese apropiare între Rusia și Germania.

DIVERSE.

Acele cu gămăliă. Cine-și potă face o idee de câte ace cu gămăliă se cheltuesc în Franța. Un diar din Paris dă cifra acestei consumațiuni. Franța fabrică pe di câte dece milioane de ace cu gămăliă; mai intră, venind din Anglia, peste două-deci de milioane, ceea ce face un total de trei-deci de milioane ace cu gămăliă puse în vândare pe di, adevărat aproape un-spre-dece miliarde pe an. Și pentru-că acasta se urmază de mai mulți ani, și pentru-că acele cu gămăliă nu se usază nică odată și se rup foarte rar, putem evalua la mai mult de 500 miliarde numărul acelor cu gămăliă înfipite în acest moment pe pelota Franței, ceea ce nu împedecă însă să audă la tot momentul stereotipa întrebare: — „Nu cumva ai un ac cu gămăliă să-mi împrumuți?“ Dăr decă ai trebuință grabnică de un ac cu gămăliă, ca să-l găsești mai iute, n'ai decât să te uiți în jos, mai ales în încheeturile parchetelor. Și știți pentru-ce se împrumută și nu se dă un ac? Pentru-că legenda, — ca și la noi, — pretinde, că acul dat face „întepătură“, gâlcăvă, între cel ce dă și cel ce primesc. În câmpiile Bretoniei de jos, cel ce vră să fiă ferit de sorta oribilă de a fi îngropat de viu, trebuie să facă o ofrandă sântului Iosif din Arimatea, ori de câte ori va trece pe dinaintea statuii acestui sânt, care a înmormântat trupul Mântuitorului. Și pentru-că femeia s'era nu potă să dea un gologan, — sumă mare pentru așa lume, — ea depune un ac cu gămăliă pe tava aședată dinaintea Sântului. În aceeași localitate ori-ce fată, care vrea să se mărite trebuie să infigă un ac cu gămăliă în ochiul Sântului Kireck. Sântul îi va da până la anul bărbat. Și de aceea statua de lemn a acestui sfânt e transformată în adevărată pelotă.

Cel mai bogat om. Un diar din statele unite publică nisce informații amănunțite asupra „regelui petroleului“ **Jhon D. Rockefeller**. **D. Rockefeller**, care din multă vreme trecea drept unul din cei mai bogăți omeni din America pare a fi ađi cel mai bogat din toți. Averea lui a trecut de miliard și s'a calculat, că pe fiă-care an ea crește cu câte 15 milioane de dolari sau 75 milioane de lei. Acastă avere colosală se va împărți, după mórtea d-lui **Rockefeller**, la patru copii ai săi, trei fete și un băiat. Fiă-care din aceștia va avea deci mai bine de 250 de milioane de franci, și domnișorele **Rockefeller** sunt fără îndoelă cele mai bogate moștenitoare din lumea nouă. Pentru stabiliment publico, universități și spitale d. **Rockefeller** e hotărât a nu lăsa nimic, fiind decis a face în acastă privință toate libertățile ce va crede de cuviință fiind încă în viață. Cu totă enorma sa bogăție, d. **Rockefeller** lucrăză opt ore pe di la birou; după ce-și sfirșese munca zilnică, se întorče în casa-i vastă, dăr lipsită de lux din New-York, și singurele-i distracții sunt distracțiile familiare. E foarte sobru și obicnuințele-i sunt dintre cele mai austere.

Literatură.

În Tipo-litografia „**Sivestru Morariu-Andrieș**“ din Cernăuți, în Bucovina, a apărut: **Vinuri din pome**, scriere în limba populară, de **Grigorie Halip**, profesor la școlă agronomică din Cernăuți. (Retipărire din gazeta „**Deșteptarea**“). O carte de 96 pag., foarte de mare interes pentru popor. Un exemplar costă numai 20 cr.

Domnii abonenți, cari încă nu și-au reînnoit abonamentul, să binevoiescă a-l reînnoi neamănat, ca să nu li-se întrerupă regulata espedare a ziarului.

Administrațiunea
„**Gazetei Transilvaniei**“.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoria Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 14 Octomvre 1895.

Renta ung. de aur 4%	121.50
Renta de corone ung. 4%	99.10
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	124.—
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	101.35
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	121.30
Bonuri rurale ungare 4%	98.—
Bonuri rurale croate-slavone.	—.—
Imprum. ung. cu premii	161.—
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	145.—
Renta de hartie austr.	100.70
Renta de argint austr.	101.10
Renta de aur austr.	121.75
Losuri din 1860	152.80
Aoții de ale Băncei austro-ungar.	1065.—
Aoții de-ale Băncei ung. de credit.	468.—
Aoții de-ale Băncei austr. de credit.	402.60
Napoleonori.	9.54 1/2
Mărci imperiale germane	58.87 1/2
London vista	120.25
Paris vista	47.62 1/2
Rente de corone austr. 4%	101.20
Note italiene.	45.30

Nrul 6289—1895.

PUBLICAȚIUNE,

referitoare la însinuarea glótelor.

In puterea art. de lege XXXVII din 1893 se deobliga toți glotistii, cari au servit activ séu ca rezerviști de reintregire la armata permanentă, la marina, la honveđi, și in fine la gendarmerie, — mai departe toți acei glotisti, cari nu au fost in serviciu activ militar și in reserva de reintregire, cari însă sunt provăduți cu certificate (de colóre roșie) pentru glóte, ca in 29, 30, 31 Octomvre a. c. in casa sfatului să se însinueze la 8 óre dimineața séu personalminte séu scripturistice. In 29 Octomvre a. c. au de a-se însinua anii 1853—1855 inclusive. In 30 Octomvre a. c. au de a-se însinua anii 1856—1858 inclusive. In 31 Octomvre a. c. au de a-se însinua anii 1859—1866 inclusive.

Pentru însinuarea scripturistici servesc bilete de însinuare, cari se pot căpăta gratuit dela subscrisul capitanat, dela care tot de-odată se pot cere informațiunī asupra tractărei acestor bilete.

La însinuarea scripturistica sunt indreptățiți următorii glotași:

a) Aspiranți de oficeri (funcționari militari) de glóte;

b) Preoți, candidați și elevi de preoție, intrucât aceștia sunt supuși glótelor;

c) Personalul plasat in institute dela miliția permanentă séu honveđi, care este obligat de a-se însinua;

d) Funcționarii administrativi și de stat, servitorii dela autorități administrative și de stat, păđitori de

carcere etc., decă prin modul de ocupațiune sunt reținuți de a-se însinua personalminte;

e) Personalul comisariatelor financiare și autorităților forestiere; toți acei cari servesc la căile ferate, la societăți pentru navigațiune cu vapor; la oficiile de postă și telegraf și la institute publice de comunicațiune și in frabricile și stabilimentele, aparținătoare acestor institute publice de comunicațiune;

f) Acei aflători in serviciul vaporelor de mare și

g) Acei contractualminte angajați la flotele c. și reg. de resbel și la anteprenoratele pentru navigațiunea pe mare, in cas când astfel de indiviđi se află pe mare;

h) Funcționari și lucrători dela minele de cărbuni;

i) Acei, cari din punctul de vedere al interesului de serviciu sunt temporaneu eliberați de serviciul de glóte;

k) Acei, cari in ziua de însinuare, in urma afacerilor familiare, séu private, documentate in mod corăspunđător, — nu se póte presenta personalminte;

l) Bolnavii, decă prin bóla lor sunt abștinuți de a-se presenta in persoana;

m) Acei deținuți in carcere precum și acei deținuți puși însă condiționalminte pe picior liber. Insinuările scripturistice au de a-se face in ast-fel de casuri de cătră șeful acelu loc, sub a căru controlă se află respectiva carcera, respective cătră șeful acelei carcere, din care respectivul deținut s'a pus condiționalminte pe picior liber;

n) Acei, cari domiciliază in Bosnia și Herțegovina, pe teritorul Lim, séu in țară esternă, in cas când locul de însinuare nu zace in locul de domiciliu séu in împrejurimea sa; și in fine

o) acei, cari domiciliază in Tirol și Vorarlberg.

In casurile sub b, f, g, k, l, m și o, se póte esopera însinuarea verbalminte séu scripturistice prin rudenii séu plenipotenți respectivelui; pe când in cazul sub c, d, e, h și i prin șeful autorităților, oficiilor și institutelor.

La însinuarea personală are de a-se reproduce ultimul document militar (certificatul asupra serviciului militar finalminte prestat (Abschied), certificatul de eliberare etc.); însinuării scripturistice însă are să se aclude acest document.

Acei aparținători statului-austriac, cari de față domiciliază aci,

sunt asemenea supuși prescriptelor sus amintite.

Intrelăsarea nemotivată a însinuării se pedepsece cu 2—100 fl. séu cu închisóre corăspunđătoare.

Brașov, 24 Septemvre 1895.

792,3—3

Căpitănatul orășenesc.

Anunțuri
(insertiuni și reclame)

Suntă a se adresa subscrise, administratiunii. In cazul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădământ, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazeta Trans“

Cursul pietei Brașov.

Din 14 Octomvre 1895.

Banconote rom. Cump.	9.49	Vënd.	9.52
Argint român. Cump.	9.44	Vënd.	9.50
Napoleon-d'ori Cump.	9.50	Vënd.	9.53
Galbeni Cump.	5.62	Vënd.	—.—
Ruble rusesci Cump.	128.—	Vënd.	—.—
Lire turcesci Cump.	58.60	Vënd.	—.—
Mărci germane Cump.	10.75	Vënd.	—.—
Soris. fonc. Albina 5%	100.75	Vënd.	101.75

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potă cumpăra in librăria Nicolae Ciurcu.

TRAGEREA LOTERIEI MĂNE.

Grăbiți-vă
cu cumpărarea de losuri a
LOTERIEI de CLASA UNG.
de bani,
de óre-ce tragerea losurilor clasa I va fi
la 16 Octomvre 1895.

Căștigul principal: Un milion,
apoi: 400,000, 200,000, 100,000, 80,000, 60,000, 50,000,
40,000, 30,000, două à 20,000, trei à 15,000 cinci à 10,000,
deuș-spre-dece à 8000, două-deci și șapte à 6000 cor. etc.
„fără nici un scădământ, in bani gata.“

Losuri întregi I clasă fl. 20	Losuri întregi, pentru
„ jumătăți I cl. „ 10	ambele clase fl. 40
„ a patra parte „ 5	„ jumătăți . . . „ 20
„ a decé „ „ 2	„ a patra parte „ 10
„ a doua-decē p. „ 1	„ a decé „ „ 4
	„ a doua-decē p. „ 2

se mai pot căpăta împreună cu planul jocului la

Cassa de bancă
IACOB L. ADLER.

786,7—7

Al treilea los căștigă!

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.**Sosirea trenurilor în Brașov:****1. Dela Pesta la Brașov:**

Tr. accelerat: — óre — m. dimineața.
Trenul de persoane: 8 óre dimineața.
Trenul accel.: 2 óre 9 min. după am.
Trenul mixt: 10 óre 25 minute séra.

2. Dela București la Brașov:

Trenul accel.: 2 óre 18 min. după am.
Trenul mixt: 5 óre 20 m. după am.
Trenul de persoane: 9 óre 8 minute séra.
Trenul accel.: — óre — minute séra.

3. Dela Zărnești la Brașov: (Gara Bartolomeiu.)

Trenul mixt: 7 óre 36 min. dimineața.
Trenul mixt: 1 óra 29 min. după am.
Trenul mixt: 0 óre — min. séra.

4. Dela Ch-Oșorheiu la Brașov.

Trenul de pers.: 8 óre 15 min. dim.
Trenul de persoane: 1 óra 46 m. d. am.
Trenul mixt: 7 óre 12 min. séra.

5. Dela Sinaia la Brașov*)

Trenul de persoane 7 óre 40 m. dim.

Plecarea trenurilor din Braș.**1. Dela Brașov la Pesta**

Trenul mixt: 5 óre 8 min. dimineața.
Trenul accel.: 2 óre 45 min. după am.
Trenul de persoane: 7 óre 43 min. séra.
Tr. accelerat: — óre — min. séra.

2. Dela Brașov la București:

Trenul de pers.: 3 óre 55 min. dim.
Tr. accelerat: — óre — m. dim.
Trenul mixt: 11 óre înainte de am.
Trenul accel.: 2 óre 19 min. după am.

3. Dela Brașov la Zărnești. (Gara Bartolomeiu.)

Trenul mixt: 8 óre 35 min. dimineața.
„ „ 4 „ 55 m. după am.
Trenul mixt: 0 óre — min. séra.

4. Dela Brașov la Ch-Oșorheiu.

Trenul de persoane: 3 óre 1 după am.
Trenul mixt: 8 óre 50 minute dim.
Trenul de pers.: 5 óre 20 min. dim.

5. Dela Brașov la Sinaia*)

Trenul de persoane 6 óre 40 min. séra.

*) Acest tren circulează numai Joia, Dumineca și la sėrbători.